

<p>1962 - Jack Kotschack, skeppare på Radio Nord's flytande radiostation 'Bon Jour' som sände från internationellt vatten, utom räckhåll för svensk lag. Foto: Arne Schweitz /Scanpix</p>

50 år sedan Radio Nord slog till

Publicerad: 2011-03-08 08:50

Onsdagen den 8 mars 1961 var ingen vanlig vinterdag. Det var den dagen som Radio Nord startade sina sändningar från den gamla skutan Bon Jour.

Bon Jour hade förtöjts på internationellt vatten i Östersjön och den 8 mars var det klart för sändning. Då hade det varit en hel del strul innan båten var på plats och redo. Sändningarna skulle enligt planerna ha startat tidigare.

Men den 8 mars klockan 10.00 var det äntligen dags för sändningarna som främst riktade in sig mot Mälardalen. Mellanväg 498 meter skulle man ratta fram rörradion till, fast sändningarna annonserades alltid till 495 meter. Det var den våglängd som man först planerat att sända på. Vi som bodde längre bort fick lyssna så gott vi kunde och fortsätta att bättra på de radioantennerna vi redan byggt för att kunna höra Radio Luxemburg.

Radio Nord kom med den musik vi ville ha till många äldres fasa. Inte minst många politikerna tyckte att det var förskräckligt att det nu fanns en "skvalradiokanal" på svenska. Radio Syd fanns visserligen redan, men den båten låg i Öresund och sändningarna hördes i princip bra i Skåne och för Stockholmsbaserade politiker var detta inget större problem.

Radio Nord blev en succé bland lyssnarna som struntade blankt i att Sveriges Radios monopol naggades i kanten av en radiostation som inte ville följa svensk lagstiftning.

Men Radio Nord var inte olaglig. Det sändes från internationellt vatten och båten var lagligt registrerad i ett land. Låt vara att det kanske inte var helt rumsrent med registreringen, men olagligt var det inte. Radio Nord blev heller aldrig någon piratradiostation, sändningarna upphörde innan lagarna ändrades så att den blev "riktigt" olaglig.

Sveriges Radio fick dock bråttom och pengar fixades fram så att Melodiradion som senare blev P3 kunde startas.

Radio Nord kom att leva i bara 16 månader. Då hade riksdagen lyckats att driva igenom vad som kom att kallas Lex Radio Nord, en lag som gjorde det olagligt för svenska företag att annonsera i Radio Nord. Det blev också olagligt att arbeta där och att leverera till skeppet.

Den 30 juni 1962 var det slut och den dagen var det sorg i många svenska pojk- och flickrum.

Om Radio Nord kan man läsa i Jan Kotschacks innehållsrika och välberättade bok *Stick i väg, Jack*, som kom förra året. Han är son till Radio Nord's grundare Jack S. Kotschack och hade gått igenom lådvis med material från Radio Nord-tiden. Boken recenserades då på dessa kultursidor i DD.

En jubileumsturné ska nu ut över landet. Där kommer några artister som var med när det begav sig att höras. Det är Lill-Babs, Siw Malmkvist och Ann-Louise Hansson. Jan Kotschack kommer också att vara med för att berätta lite om Radio Nord. Turnén går bland annat till Västerås, Gävle, Karlstad och Uppsala som är de orter som ligger närmast Dalarna.